

ISSN 0027-8084

УДК 808.61./62

ИНСТИТУТ ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК САНУ

НАШ ЈЕЗИК

L/2

БЕОГРАД
2019

НАШ ЈЕЗИК

ИЗДАЈЕ

ЛИНГВИСТИЧКО ДРУШТВО у БЕОГРАДУ

УРЕЂУЈЕ

БОДИСВАВ ПЕТРОВИЋ

ГОДИНА I СВЕСКА I

БЕОГРАД

1932

НАШ ЈЕЗИК

L CB. 2

УРЕЂИВАЧКИ ОДБОР

др Рајна ДРАГИЋЕВИЋ, др Јелена ЈОВАНОВИЋ СИМИЋ,
др Весна ЛОМПАР, др Драгана МРШЕВИЋ РАДОВИЋ,
др Марина НИКОЛИЋ, др Мирослав НИКОЛИЋ,
др Борђе ОТАШЕВИЋ, др Милица РАДОВИЋ ТЕШИЋ,
др Стана РИСТИЋ, др Марина СПАСОЈЕВИЋ,
др Срето ТАНАСИЋ

Уредник
др СРЕТО ТАНАСИЋ

Секретар
др Марина Спасојевић

Ову свеску *Нашег језика* приредиле су
др Марина Николић и др Марина Спасојевић.

Рецензенти
др Марина Николић, др Владан Јовановић,
др Марина Спасојевић, др Срето Танасић

Према мишљењу Министарства за науку, технологију и развој Републике Србије
бр. 413-00-1715/2001-01 ова публикација је од посебног интереса за науку.

НАШ ЈЕЗИК, часопис за српски књижевни језик, покренуло је 1932. г. Лингвистичко друштво у Београду, на челу са Александром Белићем, који је уредио седам књига предратне серије, као и девет књига и први двоброј десете књиге у новој, послератној серији часописа. Од 1960. до 1975. г. (књ. X/3–XXI/1–2) уредник часописа био је Михаило Стевановић, а у периоду од 1975. до 1996. г. (књ. XXI/3–XXX) Митар Пешикан. Часопис је од 1996. до 2005. г. (књ. XXXI–XXXVI) уређивао Мирослав Николић.

Наш језик излази у две годишње свеске, које чине једну књигу. Издаје га и прима рукописе Институт за српски језик САНУ, Кнез Михаилова 36, ел. пошта: isj@isj.sanu.ac.rs, nasjzikisjsanu@gmail.com.

Штампа Планета принт, Београд

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

81

НАШ језик / уредник Срето Танасић. – Год. 1, бр. 1 (1932/1933) – год. 8, бр. 1 (1941); Н.С. Књ. 1 (1949/1950)–. – Београд: Институт за српски језик САНУ, 1932/1933– (Београд, Планета принт).

Полугодишње
ISSN 0027-8084 = Наш језик
COBISS.SR-ID 615951

Проф. др Срето Танасић, дописни члан АНУРС

*Радове на с̄раницама овог броја
часописа Наш језик колеге,
п̄ријатељи и некадашњи с̄туденти
посвећују проф. др Сре̄ти Танасићу,
дописном члану АНУРС,
поводом седамдесет̄ година живото̄а
са искреним жељама за другим живото̄ом
и непрекидним с̄варалаштво̄ом*

НАШ ЈЕЗИК

Књига L

Св. 2 (2019)

САДРЖАЈ

Повод

- Седамдесет година живота др Срете Танасића – пола века љубави
према српскоме језику (МАРИНА Љ. СПАСОЈЕВИЋ) 1–7
- Библиографија радова др Срете Танасића
(ВЕСНА Н. ЂОРЂЕВИЋ) 9–30

Срето Танасић у српској лингвистици

- Стандардизација српског језика и језичка култура у проучавањима
Срете Танасића (МАРИНА М. НИКОЛИЋ) 31–37
- Срето Танасић против језичких манипулација
(БИЉАНА С. САМАРЦИЋ) 39–47
- Значај Танасићевих истраживања за лексикографски третман
трпног глаголског придева у Речнику САНУ
(ЈОВАНА Б. ЈОВАНОВИЋ) 49–57

Акцентологија и фонологија

- Силазни акценти на непочетним слоговима ријечи у српском
књижевном језику (МИЛОРАД П. ДЕШИЋ) 59–64
- О прозодијским аспектима риме у српској поезији
(ДРАГА С. ЗЕЦ) 65–75
- Белићеви погледи на акценте и културу говора у часопису *Наш
језик* из данашње перспективе (АЛЕКСАНДРА Р. ЛОНЧАР
РАИЧЕВИЋ, МАРИНА С. ЈАЊИЋ) 77–85
- О неким спорним рефлексима *jaīa* (САЊА М. КУЉАНИН) 87–93

Морфологија и творба речи

- О архаизмима у српском језику, посебно граматичким
(ПРЕДРАГ Ј. ПИПЕР) 95–107

Прелазни карактер префиксоида у савременом српском језику (РАЈНА М. ДРАГИЋЕВИЋ)	109–116
Морфолошка средства којима се појачава или ослабљује значење мотивне речи у творби (нацрт за једну могућу морфологију градуабилности) (МИРЈАНА К. ИЛИЋ)	117–122
Статус лексеме <i>сам</i> у савременом српском језику (АНА М. ЈАЊУШЕВИЋ ОЛИВЕРИ)	123–129
Узвици у служби других врста речи у српском језику (ИВАНА В. ЛАЗИЋ-КОЊИК)	131–139
Експресивна вредност збирних именица које означавају етничке, националне, верске групе (ДРАГАНА Ј. ЦВИЈОВИЋ)	141–150
О могућим семантичким дистинкцијама глаголских именица у српском језику <i>јризнање</i> : <i>јризнавање</i> , <i>јридружијење</i> : <i>јридруживање</i> и сл. у контексту актуелне политике (МАРИНА Љ. СПАСОЈЕВИЋ)	151–159
Видско парњаштво и акционалност (префикс <i>за-</i>) (ВЕСНА Н. ЂОРЂЕВИЋ)	161–168

Синтакса и семантика

О двјема спорним конструкцијама у српском језику (<i>за</i> + инфини- тив и <i>за</i> + акузатив у значењу одређивања правца кретања) (БРАНИСЛАВ М. ОСТОЈИЋ)	169–176
Значење и контекст: неки проблеми око значења и употребе гла- голских личних облика (РАДОЈЕ Д. СИМИЋ, ЈЕЛЕНА Р. ЈОВАНОВИЋ СИМИЋ)	177–187
О реченицама са спојем <i>а</i> и <i>у</i> у везничкој позицији (МИЛОШ М. КОВАЧЕВИЋ)	189–196
Синтаксичке конструкције ‘глагол + <i>ми се</i> ’ у српском језику (ДИМКА В. САВОВА)	197–204
О једној посебној контрафактивној конструкцији у српском језику (ЉУДМИЛА В. ПОПОВИЋ)	205–220
Синтакса и семантика предикатског израза <i>јјознајти (се)</i> (ВЛАДИСЛАВА Ж. РУЖИЋ)	221–236
О предлогу <i>јјоврх</i> (ДУШКА Б. КЛИКОВАЦ)	237–258
Синтакса и семантика предлога <i>јјри</i> (ИВАНА Н. АНТОНИЋ)	259–268
О српском глаголу <i>јјријти</i> (НАДА Л. АРСЕНИЈЕВИЋ)	269–280
Значењски ресурси функционалних глагола: на примеру предик- ката ‘сукобити се’ (МИЛИВОЈ Б. АЛАНОВИЋ)	281–288
Утицај полипрефиксације глагола на њихово синтаксичко окружење (МИЛИЦА Љ. СТОЈАНОВИЋ)	289–295
О (лексичко-граматичким) значењима глаголских речи (ИВАНА Р. ЈОВАНОВИЋ)	297–306

Негација као језичка категорија – општи осврт (ЈЕЛЕНА Л. ПЕТКОВИЋ)	307–314
Један тип безличних реченица у српском и руском (у контексту језичке слике света) (БИЉАНА Ж. МАРИЋ)	315–322
Асиндетске структуре с концесивним значењем у савременом српском језику (МИЈАНА Ч. КУБУРИЋ МАЦУРА)	323–334
О употреби израза <i>један/једно с другим</i> и <i>једна с другом</i> у српском језику (ИВАНА З. МИТИЋ)	335–342
Линеаризација протосоцијативних и псеудосоцијативних кон- струкција у српском језику (МАРИЈА М. ОПАЧИЋ)	343–351
Императив као маркер неочекиваности (ДРАГАНА М. КЕРКЕЗ) ..	353–359
Статус финалних реченица у <i>Зборницима закона и уредбених указа</i> из пете деценије 19. века (ЈЕЛЕНА М. ПАВЛОВИЋ ЈОВАНОВИЋ)	361–368

Лексикологија, лексикографија и терминологија

Рјечници као средство успостављања ауторитета (ДАНКО М. ШИПКА)	369–386
Слов'янска терминологија кінца ХХ – початку ХХІ століть у діалози традиційної та електронної бібліографії (ВІКТОРИЈА Л. ІВАЩЕНКО)	387–397
Нова лексика у области туризма у савременом српском језику (ЂОРЂЕ Р. ОТАШЕВИЋ)	399–408
Саобраћајна терминологија у савременом српском језику (ГОРДАНА Д. ДИМКОВИЋ ТЕЛЕБАКОВИЋ)	409–418
Винаверове крушке <i>крусиџуменка</i> и <i>бергамка</i> и ријеч-двјије по- водом њих (НЕЂО Г. ЈОШИЋ)	419–427
Називи за печурке у српским народним говорима (МАРИНА С. ЈУРИШИЋ, ЈЕЛЕНА Д. ЈАНКОВИЋ)	429–439
Турцизми у 20. тому Речника САНУ (МАРИЈА С. БИНЂИЋ) ..	441–448
Прилог опису семантике придева <i>йразан</i> (НАТАША М. МИЛАНОВ)	449–456
Једно запажање о прилогу <i>вуковски</i> у српском језику (ИРЕНА Р. ЦВЕТКОВИЋ ТЕОФИЛОВИЋ)	457–463

Стилистика

Превођење као креативни и лингвистички изазов у савременом српском језику (НЕНАД Б. ВУКОВИЋ)	465–471
О стилистичким особинама Андрићева наратива у роману <i>На Дрини ћуџрија</i> (ГАЛИНА Г. ТЈАПКО)	473–485
Заграде у Андрићевим романима (БРАНКО Ђ. ТОШОВИЋ)	487–494

Суфикси <i>-ица</i> и <i>-ка</i> у језику Петра Кочића (ДРАГО В. ТЕШАНОВИЋ, ДРАГАНА Д. ЛАЗИЋ)	495–506
Индивидуална лексика у дјелу Исидоре Секулић (творбено- -семантичке одлике именица) (ВЕСЕЛИНА В. ЂУРКИН)	507–520
„Унутрашњост“ поетонима <i>Тигар</i> Бранка Топића (МИРЈАНА Н. СТОЈИСАВЉЕВИЋ)	521–527
(Не)референцијалност антецедента релативних клауза у песми „Он“ Сунчице Денић (ТАЊА З. РУСИМОВИЋ)	529–540

Прагматика

О пружању утехе саговорнику у говору свакодневне комуникације (БОЈАНА С. МИЛОСАВЉЕВИЋ)	541–550
Реторичка структурална теорија и реализација елементарних јединица дискурса на примеру онлајн коментара у српском и руском језику (РАДОСЛАВА М. ТРНАВАЦ)	551–570

Дијалектологија

О једној старој падежној конструкцији у говору источnobосан- ских Ера – генитив издвајања из скупине (СЛОБОДАН Н. РЕМЕТИЋ)	571–576
Третман полисемије и хомонимије у дијалекатским речницима (МАРТА Ж. БЈЕЛЕТИЋ)	577–585
Језичке крхотине и дијалекатски речник (НЕДЕЉКО Р. БОГДАНОВИЋ)	587–593
Говори Црне Горе у основици српског књижевног језика (МИОДРАГ В. ЈОВАНОВИЋ)	595–603
Западнобоснијска диалектна лексика в общесербском контек- сте (на примере говора Манячи) (ЕКАТЕРИНА И. ЯКУШКИНА)	605–613
Неке позајмљенице у коларској терминологији говора Карашева (МИХАЈ Н. РАДАН, МИЉАНА-РАДМИЛА М. УСКАТУ)	615–626
О акценту као прилогу очувању дијалекта (ЈОРДАНА С. МАРКОВИЋ)	627–636
Репартиција рефлекса вокалног <i>л</i> у говорима Лужнице и Пирота (ЉУБИСАВ Н. ЂИРИЋ)	637–644
Рефлекси финалног <i>л</i> у лексеми <i>заова</i> у говорима призренско- -тимочке дијалекатске зоне (АНА Р. САВИЋ-ГРУЈИЋ)	645–653
Вокалске редукције у говору Бастаса (ДРАГОМИР В. КОЗОМАРА)	655–662
О приступима у досадашњим истраживањима синтаксе падежа у херцеговачко-крајишким говорима (ЗОРАН М. СИМИЋ)	663–677

Циљне (намерне, финалне) реченице у сиринићком говору (РАДИВОЈЕ М. МЛАДЕНОВИЋ, БОЈАНА М. ВЕЉОВИЋ)	679–685
Вербализација концепта <i>здравље</i> у тимочко-лужничким говорима (ТАЊА З. МИЛОСАВЉЕВИЋ)	687–694

Ономастика

Marginalia onomastyczne (ZUZANNA V. TOPOLINSKA)	695–698
О релационим микропонимима у Рађевини (МИРЈАНА С. ПЕТРОВИЋ-САВИЋ)	699–705
Прилог реконструкцији ојконима <i>Вогошћа</i> (ЈЕЛЕНА В. ЈАЊИЋ)	707–714

Социolingвистика

Linguistic Ideology and the Art of Re-Edition on the Second Edition of Ioann Rajić's <i>History of Various Slavic Peoples</i> (1823) (МОТОКИ У. НОМАЧИ)	715–725
Знање студената о ауторству наших правописа (ВЕЉКО Ж. БРБОРИЋ)	727–735
Стандардни и матерњи језик из другачије перспективе (НАТАША Б. КИШ)	737–744
О уништеном писаном наслеђу на Косову и Метохији (на при- меру сачуваног дела једне породичне архиве) (МИТРА М. РЕЉИЋ)	745–752

Лингвокултурологија

Сложенице са именицом <i>вода</i> у српским народним говорима и српској култури (СОФИЈА Р. МИЛОРАДОВИЋ, ВЛАДАН З. ЈОВАНОВИЋ)	753–763
„Богатство“ – конвенционални суд у систему вредности у срп- ском језику и култури (НАТАША С. ВУЛОВИЋ)	765–772
Стереотип о Ери (ДАНИЈЕЛА С. СТАНИЋ)	773–781

Граматографија

Српско-рускословенски међуодноси у српским граматикама рускословенског језика прве половине 19. века (НАЈДА И. ИВАНОВА)	783–790
<i>Србска Грамаџика за гимназијалну младежъ Княжесѣтва Срѣје</i> Владимира Вујића (1856) (МИЛОШ Ђ. ОКУКА)	791–802

Библиографија

Преглед библиографија објављених у часопису <i>Наш језик</i> (АНА В. ГОЛУБОВИЋ)	803–811

УДК 811.163.41'282
811.163.41'373.22

Оригинални научни рад
Примљено 3. децембра 2019. г.
Прихваћено 16. децембра 2019. г.

МАРИНА С. ЈУРИШИЋ*
ЈЕЛЕНА Д. ЈАНКОВИЋ**
(Институт за српски језик САНУ, Београд)***

НАЗИВИ ЗА ПЕЧУРКУ У СРПСКИМ НАРОДНИМ ГОВОРИМА

У раду се даје инвентар општих назива за печурку у српским народним говорима и утврђује се њихов географски распоред. На основу доступних података из дијалектолошких монографија, речника и упитника може се закључити да је најфреквентнија лексема за означавање овога појма *печурка*, затим *гљива*, а онда следи низ назива који су везани за мања језичка подручја или чак поједина места: *губа*, *чејурка*, *бубина*, *кајурица*, *колач*, *бабушка*, *гл'иба*, *фунги*, *шајбор* *вранин*, *појова каја*, *појадија*, *јада*.

Кључне речи: српски народни говори, дијалекатска лексика, лексеме *печурка*, *гљива*, *губа*, *чејурка*, *бубина*, *кајурица*, *колач*, *бабушка*.

1. Печурке¹ су у српској традиционалној култури биле помало занемарене, а остале су „неистражене“ и са језичке стране.² У овом раду пошло се од тога да треба најпре утврдити којим лексемама се означава

* jmarina011@gmail.com

** enanikolic11@yahoo.com

*** Овај рад је настао у оквиру пројеката *Дијалектолошка истраживања српског језичког простора* (бр. 178020) и *Етимолошка истраживања српског језика и израда Етимолошког речника српског језика* (бр. 178007), које финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

¹ Грана биологије која се бави проучавањем гљива – микологија – донедавно се сматрала граном ботанике. По новој систематици коју је предложио Р. Витакер (R. H. Whittaker), гљиве (Fungi) припадају посебном царству живог света. У Србији је та нова систематика живог света уведена 2003. године. Независно од тога какав је званични став биолога о статусу ових организама, овде ће се говорити о ономе што се у народу сматра гљивама, односно печуркама.

² В. рад Б. Сикимић Увод у етномиколошка истраживања Заплања и Тимока (2017), који обједињује сва досадашња сазнања о овој теми и представља добар увод

йечурка у српским народним говорима, а затим и да се покаже њихов географски распоред. Занимљиво је да у једном делу народних говора битну чињеницу у именовању овога појма представља податак да ли је у питању јестива или отровна печурка. Потврда да ни народним говорима широм словенског света није страна оваква врста диференцијације присутна је и у *Ойшійесловенском лингвистичком атласу* (ОЛА), где су обрађена четири питања везана за печурке: јестива печурка 'јеседобный гриб', отровна, нејестива печурка 'ядовитый, несъедобный гриб', труд 'гриб-паразит, растущий на деревьях' и вргањ 'белый гриб' (ОЛА 2000).³ Ипак, стиче се утисак, на основу досадашњих истраживања, да се у већини српских народних говора не прави оваква разлика у називима за печурку.⁴

2. Домаћи дијалектолози најчешће нису посвећивали посебну пажњу миконимима (називима за печурке) у својим радовима. У монографијама о појединим српским народним говорима ретко се среће та врста лексике и обично је на местима где се описује нека занимљива језичка особина или појава (нпр. *йрӯд* – Стевовић 1969: 542; Симић Р. 1972: 318), а само по изузетку у речницима тих монографија нађу се и називи за врсте печурака (нпр. *скриѣац*; *срдѣк*; *црвѣнка*; *челадинка* – Ћирић 1983: 156, 158, 162, 163). Ситуација је слична и са општим називима за печурку – они се у монографијама обично помињу када се говори о некој другој језичкој особини истраживаног говора. Тако, рецимо, када говори о акцентима, М. Симић (1978: 23) бележи *од гљивѣ* у селу Обади у босанском Подрињу, Р. Симић (1972: 306) *йечурка* (Сек) у левачком говору, Љ. Недељков (1984: 295) *йечурка* у говору Каћа, а Ј. Вуковић (1940: 226) *йечуркама* (*йоред йечуркама*) у говорима Пиве и Дробњака; затим, када говори о метатези, М. Пешикан (1965: 127) бележи *чѣйурка* у средњокатунским племенима (Цуце, Бјелице) на простору Црне Горе, а Љ. Ћирић (1983: 49) у говору Лужнице, међу потврдама за прелазак

и у дијалектолошка истраживања. Такође, истраживањем народних назива гљива из лингвистичког угла бавио се И. Хаџић (1995–1996).

³ Лексеме са значењем 'јестива гљива' у ОЛА изведене су од општесловенских лексема које припадају гнезду псл. **pekti* (> *йечурка*) и **gliva* (> *гљива*, *гљива*).

⁴ Узгред, када је у питању стандардни назив за ову врсту, у једнотомном *Речнику српскога језика*, лексема *гљиве* (у множини) дефинисана је као „ниже талусне бесхлорофилне биљке са стабљиком и проширеним горњим делом, клубуком *Fungi*, које саме не стварају органске материје него се хране као сапрофити или паразитски“, док је *йечурка* са три подзначења: а. „врста јестиве гљиве с високим и великим шеширом *Agaripestris*“ (sic! *Agaricus campestris*), б. „породица таквих гљива *Agaricaceae*“ и в. „општи назив за разне врсте гљива“ (РСЈ 2007). Дакле, оба назива – *гљива* и *йечурка* – прихватају се у стандардном језику, али у овом прилогу ће се употребљавати назив *йечурка* због тога што је фреквентнији од назива *гљива* у српским народним говорима.

веларног [к] испред [e, u] у [h], даје и: *йечурке* МБ (: *йечурће* ГС), такође се у поглављима где су обрађивани глаголски облици могу срести и следеће потврде: Ако дођеш зрана, ићемо у *гљиве* (Симић М. 1978: 99), Онда пекосмо *йечурке* (Стевовић 1969: 485). У дијалекатским речницима се врло често само посредно (тј. преко илустративног материјала из других одредница) могу наћи општи називи за овај појам, нпр., за говор Љештанског из одредница *нудāмо* и *йрисојњача* можемо закључити да је тамо *гљива* општи назив за печурку: *Нудāмо ймā гљйвā*; *Ймā гљйвā* у *присојњачи* (Тешић 1977: 280, 285).

2.1. Најбогатији извор података за ово језичко истраживање представљају попуњени упитници за потребе *Српског дијалектолошког аџласа* (СДА).⁵ Они употпуњују и прецизирају слику коју пружају досада објављени дијалектолошки речници и монографије, али, нажалост, српски језички простор није подједнако истражен. Ипак се може закључити, захваљујући густој мрежи пунктова припремљеној за СДА, да је најфреквентнији од назива *йечурка*, затим следи *гљива*, а тек онда долазе називи који функционишу на мањим просторима или чак имају потпуно локални карактер, тј. везани су само за једно место, а потпуно су непознати у другим народним говорима.

3. Дакле, на основу доступне дијалектолошке литературе и упитника потврђени су следећи општи називи за печурку: *йечурка* (*йећурка*, *чејурка*), *гљива* (*гљива*), *губа* (*гоба*, *губина*), *бубина*, *кајурица*, *колач*, *гљива*, *фунги*, *шайор вранин*, *йойова каја*, *йойадија*, *јада*, *бабушка*.⁶

3.1. *Печурка* је најчешћа лексема и појављује се у великом броју различитих фонолошких ликова, при чему су најфреквентнији облици: *йећурка*, *йечурка*, *йечурка*, а далеко ређи: *йећурка*, *йечурка*, *йећурка*, *йечурка*, *йечурка*, *йећурка*, *йећурка*, *йећурка*, *йећурка*. Забележена је у говору северне Метохије (Букумирић 2012: 421); Црне Траве и Власине (Вукадиновић 1996: 293; Стојановић 2010: 311, 982); Заплања (Марковић Ј. 2000: 109, 205); Пирота (Златковић 2017: 654, 710, 793, 881, 946, 987, 664, 681, 730, 734, 735, 880, 939); Лужнице (Ћирић 1983: 49; Ћирић 2018: 309, 342, 563, 675, 938, 1025); Понишавља (Ћирић 1999: 80, 154); Алексиначког Поморавља (Богдановић 1987: 223); Црне Реке (Марковић М. 1986: 453, 476); села Мрче (код Куршумлије) (Радић 1990:

⁵ Прецизније, у питању бр. 1219 у *Упитнику за Српскохрватски/Хрватско-српски дијалектолошки аџлас* тражи се општи назив за печурку у ном. јд.

⁶ За ову прилику било је неопходно пажљиво проучити досада објављене монографске описе и речнике српских народних говора како би се на основу њих утврдио репертоар свих примећених назива за печурку, док су у Литератури и изворима овога прилога наведене оне библиографске јединице у којима је регистрован истраживани појам или/и из којих су ексцерпирани потврде тражених лексема.

48); Ужичке Црне горе (Марковић С. 2011: 663); Качера (Петровић–Капустина 2011: 92, 177, 206, 255); Груже (Стевовић 1969: 485); средње Колубаре (Радовановић 2006: 367); Златибора (Јончар Раичевић 2018: 617); Пиве и Дробњака (Вуковић 1940: 226); Левча (Симић Р. 1972: 87, 306); села Каћа, у близини Новог Сада (Недељков 1984: 295); Баната (Ивић и др. 1994: 99, 130, 177, 186); Новог Пазара (Вељовић 2018: 444); затим у западнобосанским ијекавским говорима (Дешић 1976: 230) и гламочком говору (Бојиновић 2015: 32, 86, 97, 118, 134, 173, 181, 237, 244, 245).⁷ На основу упитника за потребе СДА може се закључити да је *йечурка* готово једина лексема у призренско-тимочким говорима,⁸ а да је убедљиво најчешћа у косовско-ресавском и смедеревско-вршачком дијалекту,⁹ да је, затим, и у зетско-сјеничким говорима најфреквентнија (при чему је и једино присутна на србијанском простору овога дијалекта).¹⁰ У шумадијско-војвођанским говорима *йечурка* такође представља најчешћу лексему.¹¹ Географски посматрано на простору Србије, који покрива овај дијалекат, уобичајен је назив *йечурка*, али у западнијем делу ових говора, који се граничи са (херцеговачко-крајишким) говорима на територији Босне и Херцеговине и са говорима на територији Славоније и западног Срема у Хрватској, обичнији је назив *гљива* (или се могу чути обе лексеме). Када су у питању западни српски говори на територији Босне и Херцеговине и Хрватске, изгледа да се код оних северно од линије Приједор – Бања Лука – Зеница – Сарајево – Бијељина обично употребљава лексема *гљива*, док је југозападно од те линије обичнији назив *йечурка*.¹²

⁷ У *Ускочком речнику* постоји одредница *йѣчурка*, али је у њој наведено само фигуративно значење ове лексеме „неразумна, глупа особа“ (Станић 1991: 91).

⁸ У 78 испитаних пунктова за призренско-тимочку дијалекатску област *йечурка* није забележена једино у 3 пункта – од тога су два са простора Румуније (Свиница и Равник), а један је Вратарница код Зајечара, док је у 5 пунктова, поред *йечурке*, забележен још по један назив: *губа* (Власе и Крива Феја код Врања и Доњи Душник код Гаџиног Хана), *гљива* (Мали Извор код Зајечара) или *гљива* (Јелашница код Ниша).

⁹ Од 59 испитаних пунктова за косовско-ресавски дијалекат *гљива* је забележена једино у 3 пункта (у општинама Зајечар и Бор), а у 8 пунктова је, поред *йечурке*, забележен још један назив – *гљива* (или *гљива*), док је у свим осталим пунктовима *йечурка*. У смедеревско-вршачким говорима *йечурка* је забележена у 18 пунктова, док је *гљива* забележена само 4 пута (а од тога је један пункт у Румунији, а други су Галипољци).

¹⁰ За овај дијалекат постоје подаци из 40 пунктова, и у половини је записан назив *йечурка*, затим је у 10 пунктова забележена *гљива* и тек онда долази 9 назива који су сасвим локалног карактера (тј. присутни су само у једном или два пункта).

¹¹ Тачније, 44 пунктова има само лексему *йечурка*, 15 пунктова само *гљива*, а у 9 пунктова функционишу оба назива.

¹² Ова констатација је заснована на материјалу који је досад прикупљен за потребе СДА и који, нажалост, није потпун, а посебно му недостају подаци са простора Хрватске, тако да је немогуће извести поузданије закључке.

3.2. Облик множине именице *ѵечурка* у тимочко-лужничким говорима гласи *ѵечурѹе*. Наиме, у овим говорима присутна је једна упечатљива гласовна појава: велари [к, г] испред [е, и] и иза [ј, љ, њ] захваћени су палатализацијом, која се манифестује и у облику множине истраживане лексеме. Бројни истраживачи су скренули пажњу на ову форму:

Печурѹе расту на игришта – Белоиње (Богдановић 2008: 457); До плáдне сам кантосáл пред зáдругу да ми плáте за *ѵечурѹе* што сам предáл, а благáјникат не дојдé (кантоше – 396, Динић 1990);¹³ Áјде да íдемо у Чуркóв-дол, да сечéмо *ѵечурѹе* с трвóњ. Км/ЦД (Златковић 1990: 696); па између напрслине излэзне жíлава *ѵечурка* којá се тéшко кíда (Зс) (дивизма – 664); Меришљíвку *ѵечурку* зовéмо ђурђéвка (ВЛк) (ђурђéвка – 681), али: Чeљáдínѹе *ѵечурѹе* у Шугрín се зову играóрѹе (играорка – 710), а расту и онé на игриште кудé расту и друђе печурѹе (модрокорка печурка – 793) (Златковић 2017); Свé се дíгло у брањé *ѵечурѹе* В. (Ћирић 1999: 154); и направím га окрúгло ко *ѵечурка* (тобек – 1025), али: *Печурѹе* се свáѹи дѹн не наóде (изнаоди – 309), *Печурѹе* јáјчáре се прѹе на мáз ил зејтín сас јáјца (јáјчара – 342), *Печурѹе* и будáле се не сéју, онé самé нíцају (ница – 563), От *ѵечурѹе* и од будáле семé нéма (семе – 938) (Ћирић 2018).

3.3. Назив *ѵеђурка* сасвим је уобичајен у говорима на југу Србије (Врање са широм околином, Горња Пчиња), а забележен је и северније, у оклини Ниша, и то у Каменици (Јовановић 2004: 533) и Малчи (Упитник СДА), као и у Алексиначком Поморављу, тј. у селу Суботинац: истрóвали се с *ѵеђурке* Сб (Богдановић 1987: 207).¹⁴ Такође је евидентан у говору Свинице у Румунији: *ѵеђ'урка* мн. *ѵеђ'урке* ж. (Томић 1984: 192), али и у зетско-сјеничком дијалекту, тачније у новопазарском говору: *ѵеђурка* (Упитник СДА) и у херцеговачко-крајишком дијалекту, тј. у Потпећу код Фоче: *ѵеђурка* (Упитник СДА).

3.4. У неким народним говорима на простору Црне Горе може се приметити још једна занимљивост – метатеза у лексеми *ѵечурка*: *чѵ-ѵурка*. Тако је забележено у пунктовима за СДА: Ржани До, Трешњево, Чево (Цетиње), Броћанац (Никшић), Кисјелица – Братоножићи (Подго-

¹³ Ради лакшег сналажења, у загради након потврде дата је одредница (у којој је уочена истраживана појава) и страна (на којој се та одредница налази), а тек након изношења свих потврда из истог извора – наводи се његов назив (тј. назив речника одакле су потврде преузете). Осим тога, преузете потврде дате су на исти начин као у литератури из које су цитиране, уједначавање је извршено само у виду доследног истицања истраживане лексеме италиком.

¹⁴ У Алексиначком Поморављу је забележен и облик *ѵечурке* у селу Црна Бара: Онí пá íшли у *ѵечурке* ЦБ (Богдановић 1987: 223).

рица), Лијева Ријека – Васојевићи (Подгорица), али и у дијалектолошкој литератури, прецизније у говорима средњокатунских племена – Цуце, Бјелице (Пешикан 1965: 127).¹⁵

3.5. *Гљива*, као општи назив за истраживани појам, налази се на другом месту по учесталости. Генерално, присутнија је у западним српским говорима (на територији Босне и Херцеговине и Хрватске) и у србијанским говорима који су у суседству са њима (уп. т. 3.1.). Тако је у говору села Обади у босанском Подрињу (Симић М. 1978: 23, 99, 102); Велико Блашко код Бања Луке (Савић 2017: 1008, 1021, 1027, 1028, 1042, 1051), затим у говору источнобосанских Ера, смештених на подручју Кадилука – између Бирча и Нишићке висоравни (Реметић 2012: 508, 539), и у говору Срба западне Босне (Далмација 2017: 55). Назив *гљива* забележен је и у селу Љештанско у близини Азбуковице (Тешић 1977: 280, 285), а у говору Ваљевске Подгорине присутна су два назива: *гљиве* и *йџѹрке* (Радовановић 2014: 30, 47, 53, 72, 73, 87, 113, 123, 146, 205, 208, 256, 280, 295, 344; 100, 206, 207, 216, 292).¹⁶ Занимљиво је да је лексема *гљива* забележена и у Доњој Мутници код Параћина (Ракић-Милојковић 1990: 91) и још неким местима на простору косовско-ресавских и смедеревско-вршачких говора (која су се нашла у мрежи пунктова СДА),¹⁷ као и у селу Јелашница код Ниша.

3.6. У говору Свинице (у Румунији) регистрована је лексема *глива*: *Гливе* добре за јело; *Гливе* пролетње; *Гливе* рђ'аве за јело; *Гливе* шарене, ч'рне и белé (Томић 1984: 131). Иста форма, *гљива*, забележена је и код Бољевца.¹⁸ Интересантно је да *Тимочки дијалекајски речник* такође има одредницу *глива* у значењу 'гљива, печурка': Набрала сам пјну кóтарку с *гливе* (Динић 2008: 99). Међутим, у илустративном материјалу из других речничких чланака овога речника редовно се наилази на лексему *йџѹрка* (мн. *йџѹрће*) (Динић 2008: 323, 808, 827), а постоји и одредница *йџѹрчица*, са тумачењем да је у питању деминутив од именице *йџѹрка*: Нашла сам две *йџѹрчице*, па чу да и

¹⁵ Занимљиво је да је метатезу у лексеми *йџѹрка* забележио и А. Белић (*Галички дијалекат*) у југозападној Македонији (Белић 1935: 144). Такође, на карти бр. 54 „јестива гљива“ у ОЈА евидентирана је лексема '*џерурка* Лазарополе (Дебар, Република Македонија). Уп. још и буг. *чейурка* „*Agaricus campestris*“, укр. дијал. *чейеричя* „id.“, мађ. *szörörke*, рум. *ciupercă* (Шивиц Дулар 1978: 77–78).

¹⁶ Тако је и у Радимњи (Румунија): *гљива* ж., *гљивица* ж. (дем.) и *йџѹрка* ж. (Томић 1989: 27, 102), док је у Свиници (Румунија): *глива* мн. *гливе* ж. и *йџѹрка* мн. *йџѹрке* ж. (Томић 1984: 131, 192).

¹⁷ То су пунктови: Доња Мутница (Параћин), Дубница (Свилајнац), Ореовица (Жабари), Кула (Мало Црниће), Звездан и Рготина (Зајечар), Доња Бела Река (Бор), Бело Поље (Пећ), Кијево и Дрсник (Клина).

¹⁸ У питању су пунктови за СДА, Јабланица и Криви Вир.

опечѐм за детѐ (Динић 2008: 568). У *Речнику њимочког говора* нема одреднице *ѡечурка*, али постоји *ѡечурче*, деминутивни облик, затим *ѡечуркар* и *ѡечуркарка* 'берач и берачица печурки' (Рајковић Кожељац 2014: 378). Занимљиво је и то да у *Дојуни Речнику ѡироѡског говора* такође постоји и лексема *глива*, али са специфичним значењем: „врста јестиве печурке која расте на (сувом) дрвету (букви, ораху, дуду, клену)“ (Златковић 2017: 650).

3.7. У појединим говорима на простору југоисточне Србије *зуба* је општи назив за печурку, при чему у неким местима ова лексема има и прецизније значење 'већа, обично нејестива печурка'.¹⁹ Тако је, нпр., у селу Палојце (Јабланички округ), где су 60-их година прошлог века све велике и отровне печурке звали *зубе*, док су оне ситне (које нису увек јестиве) – *ѡечурке*, затим, у упитнику СДА за пункт Крива Феја (Пчињски округ) такође је дата напомена да су *ѡечурке* јестиве, а *зубе* нису. У *Црнојравском речнику*, међутим, не помиње се та врста диференцијације у називима за печурку; постоји само одредница *зуба* (у значењу 'печурка'), а судећи према потврди, то је назив и за јестиве печурке: Отишла деца сабајле да беру *зубе* (Стојановић 2010: 152), истовремено, у оквиру илустративног материјала за друге одреднице наилази се доследно на назив *ѡечурка*: *Изнаберемо ѡечурке*, па ги сушимо куде шпорет; Сви се потрували с неке *ѡечурке*; Уросил се идећећи рано по *ѡечурке* (Стојановић 2010: 311, 709, 982). *Губа* је још забележена у селу Власе код Врања и Доњем Душнику код Гаѡиног Хана, док је у Вратарници код Зајечара регистрована форма *гоба*.²⁰ Занимљиво је, међутим, да је лексема *зуба* забележена и у једном зетско-сјеничком пункту на простору Црне Горе – Парци, Ријека Црнојевића (Цетиње) – и у два херцеговачко-крајишка пункта у околини Требиња – Главска и Тодорићи, док је у једном пункту у околини Мостара – Приграђани – забележена лексема *зубина*.

3.8. У говору Пиве (село Безује) забележена је лексема *бубина* као општи назив за печурку (Гаговић 2004: 24), а тако је и у околини Колашина у пунктовима Међуријечје и Сјерогоште (Упитници СДА).

3.9. Најшаренију слику општих назива за печурку (поред најчешћег назива *ѡечурка*, а затим *глива*) нуди зетско-сјенички дијалекат: *каѡурица* (околина Бара и Цетиња), *кдлач* (околина Бара), *гл'ѡба* (Зупци – Бар),

¹⁹ У ОЛА се назив *зуба* јавља у српским говорима само у значењу 'отровна гљива' – Тријebene, оп. Сјеница, Пљачковица, оп. Врање и Доњи Душник, оп. Гацин Хан (в. карту бр. 56 у ОЛА 2000).

²⁰ Назив *зуба* и фонетска варијанта *гоба* су општесловенски називи за печурку од псл. **goba*, уп. слн. *goba* 'гљива'.

фунги (Прчањ – Котор), *шайор врџин* (Косор /Кучи/ – Подгорица),²¹ *йойдва кџа* (Курило – Подгорица), *йойадџа* (Кујава /Бјелопавлићи/ – Даниловград), *јада* (Гусиње – Плав), *бабушка* (Анцелате /Васојевићи/ – Беране). Лексему *бабушка*²² у значењу 'печурка' садржи и речник *Из лексике Васојевића*: Народ је овдџа љџта дџбро зарџдџо на бабушке. Ђвце млџго вџлџ бабушке (Стијовић 1990: 134).²³

4. На основу овога истраживања о општим називима за печурку може се закључити да је *йечурка* готово једина лексема у призренско-тимочким говорима, а да је убедљиво најчешћа у косовско-ресавском и смедеревско-вршачком дијалекту, да је, затим, и у зетско-сјеничким говорима најфреквентнија (при чему је и једино присутна на србијанском простору овога дијалекта). У шумадијско-војвођанским говорима *йечурка* такође представља најчешћу лексему, али у западнијем делу ових говора, који се граничи са (херцеговачко-крајишким) говорима на територији Босне и Херцеговине и са говорима на територији Славоније и западног Срема у Хрватској, обичнији је назив *гљива* (или се могу чути обе лексеме). Када су у питању западни српски говори на територији Босне и Херцеговине и Хрватске, изгледа да се код оних северно од линије Приједор – Бања Лука – Зеница – Сарајево – Бијељина обично употребљава лексема *гљива*, док је југозападно од те линије обичнији назив *йечурка*. Поред најчешћих лексема *йечурка* и *гљива*, затим лексеме *губа*, која је честа у југоисточној Србији, забележен је и читав спектар лексема у говорима са простора Црне Горе (од којих су понеке везане само за једно место): *чџџурка*, *бубина*, *кџџурица*, *кџлач*, *гл'џба*, *фунги*, *шайор врџин*, *йойдва кџа*, *йойадџа*, *јада*, *бабушка*.

ЛИТЕРАТУРА И ИЗВОРИ

- Белић 1935: Александар Белић, Галички дијалекат, *Српски дијалектолошки зборник VII*, Београд, 1–350.
 Богдановић 1987: Недељко Богдановић, Говор Алексиначког Поморавља, *Српски дијалектолошки зборник XXXIII*, Београд, 7–302.

²¹ У *Речнику Куча* забележена је следећа потврда: С'а' [д] бер'џ п'ечурке (м'џ смо и звџл'џи ш'атор врџин) (Петровић и др. 2013: 450).

²² О домаћем пореклу тог назива у значењу 'врста гљиве, *Phallus impudicus*' в. ЕРСЈ 2006 с.в. *бабушка*².

²³ У *Речнику Васојевића*, међутим, стоји да је *бабушка* врста гљиве (Стијовић 2014: 31), а не да има значење 'печурка', како је аутор записао раније (Стијовић 1990: 134). На основу грађе дате уз ову лексему, али и уз друге одреднице (в. *џрлџџегнуџ*), стиче се утисак да *бабушка* означава и отровну и јестиву гљиву, тј. да је то ипак општи назив за печурку.

- Богдановић 2008: Недељко Богдановић, Земљописна и њој сродна лексика југоисточне Србије, *Српски дијалектолошки зборник LV*, Београд, 429–518.
- Бојиновић 2015: Милош Бојиновић, Рјечник гламочког говора, *Српски дијалектолошки зборник LXII*, Београд, 1–246.
- Букумирић 2012: Милета Букумирић, *Речник говора северне Мејхохије*, Београд: Институт за српски језик САНУ.
- Вельовић 2018: Бојана Вельовић, Синтакса глаголских облика у говору Тутина, Новог Пазара и Сјенице, *Српски дијалектолошки зборник LXV/1*, Београд, 1–476.
- Вукадиновић 1996: Вилотије Вукадиновић, Говор Црне Траве и Власине, *Српски дијалектолошки зборник XLII*, Београд, 1–317.
- Вуковић 1940: Јован Вуковић, Акценат говора Пиве и Дробњака, *Српски дијалектолошки зборник X*, Београд, 185–417.
- Гаговић 2004: Светозар Гаговић, Из лексике Пиве (село Безује), *Српски дијалектолошки зборник LI*, Београд, 1–312.
- Далмација 2017: Стево Далмација, *Рјечник говора Срба зајадне Босне*, Бања Лука: Матица српска, Друштво чланова Матице српске у Републици Српској.
- Дешић 1976: Милорад Дешић, Западнобосански ијекавски говори, *Српски дијалектолошки зборник XXI*, Београд, 1–316.
- Динић 1990: Јакша Динић, Додатак речнику тимочког говора, *Српски дијалектолошки зборник XXXVI*, Београд, 381–422.
- Динић 2008: Јакша Динић, *Тимочки дијалекатски речник*, Београд: Институт за српски језик САНУ.
- ЕРСЈ 2006: *Етимолошки речник српског језика*, Св. 2: БА–БД, Београд: Српска академија наука и уметности, Институт за српски језик САНУ.
- Златковић 1990: Драгољуб Златковић, Фразеологија омаловажавања у пиротском говору, *Српски дијалектолошки зборник XXXVI*, Београд, 423–740.
- Златковић 2017: Драгољуб Златковић, Допуна Речнику пиротског говора, *Српски дијалектолошки зборник LXIV*, Београд, 603–993.
- Јовановић 2004: Властимир Јовановић, Речник села Каменице код Ниша, *Српски дијалектолошки зборник LI*, Београд, 313–688.
- Лончар Раичевић 2018: Александра Лончар Раичевић, Акценатски систем говора Златибора, *Српски дијалектолошки зборник LXV/1*, Београд, 477–636.
- Марковић Ј. 2000: Јордана Марковић, Говор Заплања, *Српски дијалектолошки зборник XLVII*, Београд, 7–307.
- Марковић М. 1986: Миодраг Марковић, Речник народног говора у Црној Реци, *Српски дијалектолошки зборник XXXII*, Београд, 243–500.

- Марковић С. 2011: Славолуб Марковић, Говор Ужичке Црне горе, *Српски дијалектолошки зборник LVIII*, Београд, 337–672.
- Недельков 1984: Љильана Недельков, Прозодијске особине говора села Каћа, *Српски дијалектолошки зборник XXX*, Београд, 267–356.
- ОЛА 2000: *Общеславянский лингвистический атлас: Серия лексико-словообразовательная*, Выпуск 3: Растительный мир, Минск.
- Петровић–Капустина 2011: Драгољуб Петровић, Јелена Капустина, Из лексике Качера, *Српски дијалектолошки зборник LVIII*, Београд, 1–336.
- Петровић и др. 2013: Драгољуб Петровић, Ивана Ћелић, Јелена Капустина, Речник Куча, *Српски дијалектолошки зборник LX*, Београд, 1–461.
- Пешикан 1965: Митар Пешикан, Староцрногорски средњокатунски и љешански говори, *Српски дијалектолошки зборник XV*, Београд, 1–294.
- Радић 1990: Првослав Радић, Цртице о говору села Мрче у куршумлијском крају, *Српски дијалектолошки зборник XXXVI*, Београд, 1–74.
- Радовановић 2006: Драгана Радовановић, Морфолошке особености говора средње Колубаре, *Српски дијалектолошки зборник LIII*, Београд, 189–374.
- Радовановић 2014: Драгана Радовановић, Говор Ваљевске Подгорине, *Српски дијалектолошки зборник LXI*, Београд, 7–366.
- Рајковић Кожељац 2014: Љубиша Рајковић Кожељац, *Речник њимочког говора*, Неготин: Књижевно-издавачко друштво Лексика.
- Ракић–Милојковић 1990: Софија Ракић–Милојковић, Основе морфолошког система говора Доње Мутнице, *Српски дијалектолошки зборник XXXVI*, Београд, 75–118.
- Реметић 2012: Слободан Реметић, Текстови из говора источнобосанских Ера, *Српски дијалектолошки зборник LIX*, Београд, 485–637.
- РСЈ 2007: *Речник српскога језика*, Нови Сад: Матица српска.
- Савић 2017: Биљана Савић, Народна медицинска лексика Великог Блашка (код Бања Луке), *Српски дијалектолошки зборник LXIV*, Београд, 995–1066.
- Сикимић 2017: Биљана Сикимић, Увод у етноиконолошка истраживања Заплања и Тимока, у: *Гора божурова, Биљни свеј у њирадиционалној култури Словена*, ур. Зоја Карановић, Београд: Удружење фолклориста Србије, Универзитетска библиотека, 211–226.
- Симић М. 1978: Милорад Симић, Говор села Обади у Босанском Подрињу, *Српски дијалектолошки зборник XXIV*, Београд, 1–124.
- Симић Р. 1972: Радоје Симић, Левачки говор, *Српски дијалектолошки зборник XIX*, Београд, 1–618.
- Станић 1991: Милија Станић, *Ускочки речник*, II, Београд: Научна књига.

- Стевовић 1969: Игрутин Стевовић, Шумадијски говор у Грузи с особитим освртом на акценте, *Српски дијалектолошки зборник XVIII*, Београд, 401–635.
- Стојановић 2010: Радосав Стојановић, Црнотравски речник, *Српски дијалектолошки зборник LVII*, Београд, 1–1060.
- Тешић 1977: Милосав Тешић, Говор Љештанског, *Српски дијалектолошки зборник XXII*, Београд, 159–325.
- Томић 1984: Миле Томић, Говор Свиничана, *Српски дијалектолошки зборник XXX*, Београд, 7–265.
- Томић 1989: Миле Томић, Речник радимског говора, *Српски дијалектолошки зборник XXXV*, Београд, 1–173.
- Ћирић 1983: Љубисав Ћирић, Говор Лужнице, *Српски дијалектолошки зборник XXIX*, Београд, 1–190.
- Ћирић 1999: Љубисав Ћирић, Говори Понишавља, *Српски дијалектолошки зборник XLVI*, Београд, 7–262.
- Ћирић 2018: Љубисав Ћирић, Речник говора Лужнице, *Српски дијалектолошки зборник LXV/2*, Београд, 1–1166.
- Упитник СДА: *Уједињеници за Српскохрватски/Хрватскосрпски дијалектолошки атлас*, Београд: Одбор за дијалектолошке атласе Српске академије наука и уметности.
- Хацић 1995–1996: Ибрахим Хацић, Новозабележена народна имена гљива, *Наш језик XXX/1–5*, Београд, 96–108.
- Шивиц Дулар 1978: Alenka Šivic-Dular, A. P. Nepokupnyj, Balto-severno-slavjanske jazykovye svjazi, *Slavistična revija* 26/1, Ljubljana, 75–79.

Марина С. Јуришић
Елена Д. Јанковић

НАЗВАНИЯ ДЛЯ ГРИБА В СЕРБСКИХ НАРОДНЫХ ГОВОРАХ

Резюме

В настоящем очерке дается инвентарь общих названий для гриба в сербских народных говорах и определяется их географическое распределение. По доступным данным из диалектологических монографий, словарей и вопросников можно прийти к выводу, что самой частотной лексемой для обозначения этого понятия является *йечурка*, затем *гљива*, а потом следует ряд названий, относящихся к более маленьким языковым областям или даже отдельным пунктам: *губа*, *чейурка*, *бубина*, *кайурица*, *колач*, *бабушка* и пр.

Ключевые слова: сербские народные говоры, диалектная лексика, лексемы *йечурка*, *гљива*, *губа*, *чейурка*, *бубина*, *кайурица*, *колач*, *бабушка*.